

Entoni Rajan

KRALJICA OGNJA I tom

Treći deo sage *GAVRANOVA SENA*

S engleskog preveo
Miroslav Bašić Palković

**Čarobna
knjiga**

Za Roda, Helen, Amber i Kajla

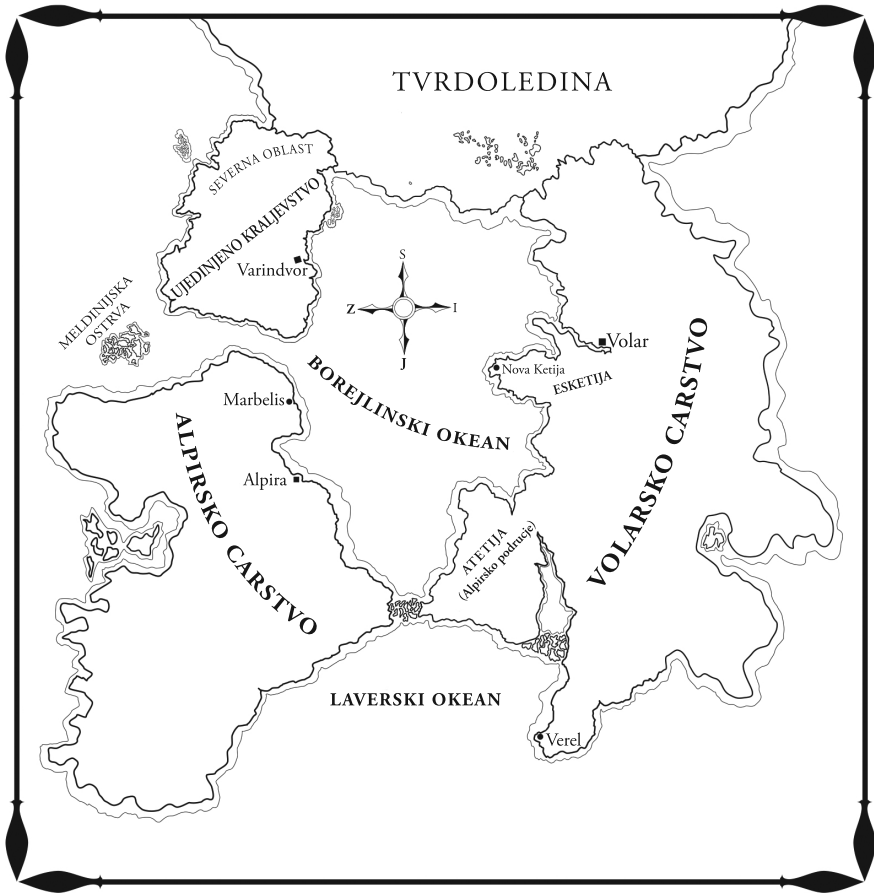
ZAHVALNICA

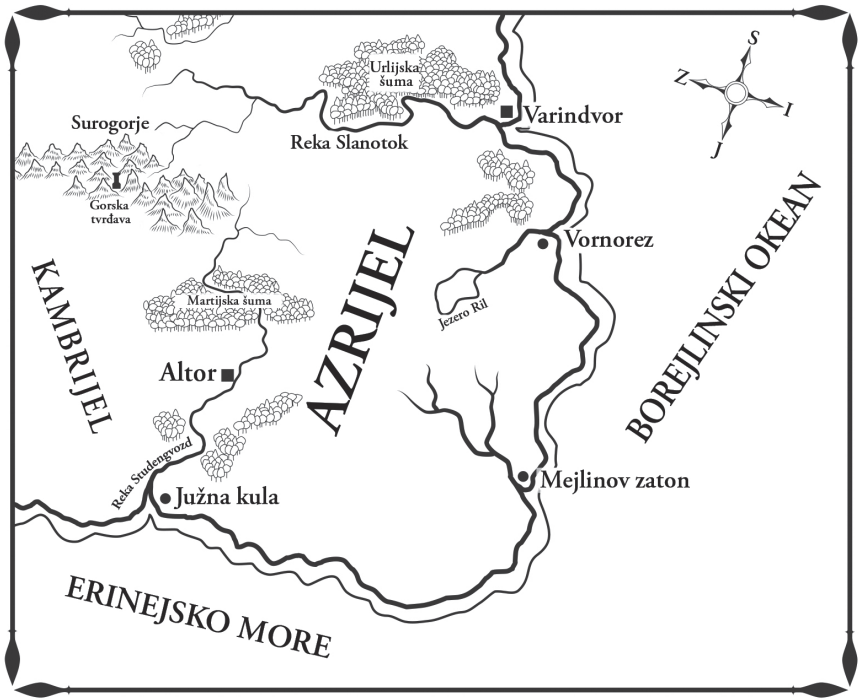
Još jednom iskreno zahvaljujem Suzan Alison, sjajnoj urednici u *Ejsu* – ona je pre tri godine zakotrljala ovu grudvu poslavši imejl momku iz Ujedinjenog Kraljevstva koji je prodao nekoliko primeraka knjige fantastike objavljene kao samizdat. Takođe, duboko zahvaljujem britanskom uredniku Džejmsu Longu na podršci i posvećenosti ovom poduhvatu. I, naposletku, od srca zahvaljujem svom napaćenom paru drugih očiju, Polu Fildu.

DEO I

*Za predah gavran ne zna,
sena mu neumorno
nad zemljom leti.*

– seordaška pesma, autor neznan

VERNIRSOVA PRIPOVEST

On me je već čekao na gatu kada ja pristigoh sa svojom zatočenicom. Ispršen, po običaju, uglastoga lica uperenog prema obzorju, s ogrtačem čvrsto stegnutim oko sebe na morskoj svežini. Prvobitna me je začuđenost što ga tamo zatičem napustila čim ugledah neki brod kako napušta luku, lađu uzanog trupa meldinijske izrade, poslatu do Severne oblasti s važnim putnikom, koji će mu, znao sam, mnogo nedostajati.

Okrenuo se da isprati moj dolazak sa stegnutim, opreznim osmehom na usnama, i ja shvatih da se zadržao da bi prisustvovao i mome odlasku. Naši susreti nakon oslobođenja Altoru behu kratki i, iskren da budem, šturi, budući da je bio previše zanet nebrojenim ratnim poteškoćama i tom slabošću koja ga je spopala po okončanju njegovog, već uveliko legendarnog, juriša. Ta mu je iscrpljenost pretvorila nekada snažno lice u klonulu masku sa zakrvavljenim očima punim letargije, a njegov gromki i promukli glas u iznureno hriptanje. Ali sada videh da ga je to prošlo. Nedavna ga je borba očito povratila, terajući me da se zapitam da nije pronašao neku vrstu okrepljenja u krvi i grozotama.

„Gospodaru”, pozdravio me je uz hitro izveden zvaničan naklon, pa je klimnuo glavom mojoj zatočenicici, „gospo.”

Fornela mu je uzvratila na isti način, ali nije ništa odgovarala, posmatrajući ga bez ikakvog izraza na licu dok joj je slani vetar lelujaao kosu u kojoj se jedan jedini sedi pramen nazirao u gomili kestenjastih vlasi.

„Već primih dovoljno uputstava...”, zaustih, ali Al Sorna odmahnu rukom.

„Ne dolazim da bih vam preneo uputstva, gospodaru”, rekao je. „Već da vam samo uputim pozdrav i poželim sve najbolje na vašem poduhvatu.”

Osmotrih mu lice dok je čekao odgovor, s onim opreznim osmejkom na još stegnutijim usnama i uzdržanim pogledom u crnim očima. Da li je moguće?, zapitah se. Da li on to traži oprostaj?

„Hvala vam, gospodaru”, uzvratih, uprtivši tešku platnenu torbu preko ramena. „Ali čeka nas brod da se ukrčamo pre jutarnje plime.”

„Naravno. Ispratiću vas.”

„Nije nam potreban čuvar”, reče Fornela grubim tonom. „Dala sam reč, što je i vaš istinozborac potvrdio.” Stvarno je tako bilo, jutros smo izašli bez pratnje i bilo kakvog zvaničnog ispraćaja. Iznova okupljeni dvor Ujedinjenog Kraljevstva nije imao vremena, ili volje, za bilo kakve ceremonije.

„Tako je, uvažena građanko”, Al Sorna joj odgovori nespretno na volarskom s dubokim naglaskom, „ali želim da prozborim... koju s ovim sivoruhim.”

„Slobodnim čovekom”, ispravih ga, pre nego što ću se prebaciti na jezik kraljevstva. „Sivoruhi se više odnosi na finansijski nego na društveni položaj.”

„Ah, da, potpuno ste u pravu, gospodaru.” Pomerio se u stranu i dao mi znak da nastavim dalje molom do keja, gde su čekali brodovi – dugi niz meldinijskih bojnih i trgovačkih lađa. Naše je plovilo, dakako, bilo ukotvljeno na samom kraju toga niza.

„Dar od brata Harlika?”, upitao je, klimajući glavom ka torbi koju nosih.

„Da”, rekoh. „Petnaest od najstarijih knjiga iz Velike biblioteke, one za koje sam uspeo da ustanovim da bi mi mogle biti korisne u ono malo vremena što provedoh u njegovoj arhivi.” Ja sam, da budem iskren, očekivao nešto protivljenja od strane brata bibliotekara kada sam izneo svoju molbu, ali je taj čovek samo srdačno klimnuo glavom, pa je zapovednički uzviknuo naredbu jednome od svojih pomoćnika da prikupi potrebne svitke iz kola koja su služila kao njegova pokretna

biblioteka. Znao sam da je njegova navodna ravnodušnost prema takvoj krađi delom poticala od njegovoga dara; uvek je naprosto mogao da napiše nove primerke, i to bez skrivanja, pošto je potreba za zataškavanjem takvih stvari nestala. Mračnjaštvo, kako su ga oni nazivali, sada je bilo razotkriveno i javno se o njemu pričalo, nadareni su bili slobodni da upražnjavaju svoje darove bez straha od mučenja i brzog pogubljenja, bar teoretski govoreći. Primetio sam da se strah zadržao na licima onih koji nisu bili toliko nadareni, a i zavist, zbog čega se zapitah je li bilo mudrije da su nadareni ostali u senci. Ali mogu li se senke održati u plamenu rata?

„Vi zaista mislite da je on tamo negde?“, upita Al Sorna dok smo išli prema brodu. „Saveznik?“

„Nešto toliko zlokobno i moćno mora da ostavi tragove za sobom“, rekoh. „Istoričar je i lovac, gospodar. Tražimo znakove u čitavom šipražju pisama i životopisa, ulazimo u trag svojoj lovini prateći sećanja. Ne očekujem da ću pronaći celovitu i nepristrasnu istoriju toga stvora, bio on zver, čovek, ili nešto treće. Ali tragove je svakako ostavio, i ja nameravam da ih pronađem.“

„Onda se pripazite, jer sumnjam da će ostati slep na vaše namere.“

„Ili na vaše.“ Zastavih, pogledah ga sa strane i primetih mu zebnju na čelu. Gde se dede vaša odlučnost?, pomislih. Ona je bila jedna od njegovih najnepodnošljivih osobina tokom naših davnašnjih susreta; ta neumoljiva, nepokolebljiva odlučnost. Ovo sada bio je samo jedan smrknuti, namučeni čovek opterećen mislima o predstojećim nedaćama.

„Osvajanje prestonice neće biti lako“, rekoh. „Najmudrije bi bilo sačekati ovde i prikupljati snagu sve do proleća.“

„Mudrost i rat retko kada dele istu postelju, gospodar. I u pravu ste, Saveznik će vrlo verovatno sve to videti.“

„Zašto onda...?“

„Ne možemo se prosto zadržavati ovde čekajući da nam nanese novi udarac. Isto kao što ni vaš car ne može da očekuje da se Saveznikova pažnja neće preusmeriti na njega.“

„U potpunosti sam svestan kakvu poruku treba da prenesem caru.” Kožna futrola sa zapečaćenim svitkom činila mi se baš teška oko vrata, čak i teža od moje torbe s knjigama, mada je imala samo delić njene težine. To su samo mastilo, papir i vosak, pomislih. Ali ipak su mogli da pošalju milione u rat.

Zaustavili smo se pošto smo stigli do broda, trgovačke meldinijske lađe širokoga trupa čije su daske još bile oprljene nakon Boja kod Zuba; po ogradama su se nazirali ožiljci od sečiva i strela, na jedrima obmotanima oko užadi bilo je zakrpa. Pogled mi je takođe privukla i zmijolika čeona figura koja je, uprkos gubitku većeg dela donje vilice, zadržala izvesnu prepoznatljivost. A spazih i kapetana pri vrhu brodske daske s prekrštenim ručerdama, namrgođeno stegnutog lica, lica kojeg sam se isuviše dobro sećao.

„Da niste možda imali udela u odabiru baš ove lađe, gospodaru?”, upitah Al Sornu.

Tračak mu razgaljenosti zaiskri u očima kada je slegnuo ramenima. „Puka slučajnost, ja vas uveravam.”

Uzdahnuh, shvatajući da u srcu i nemam mnogo mesta za nove zamerke, te se okrenuh prema Forneli i uperih rukom prema brodu. „Uvažena građanko. Sad ću vam se i ja odmah pridružiti.”

Primetih kako je Al Sorna ispraća očima dok se penjala daskom na brod, krećući se uobičajenom otmenošću, stečenom viševekovnim vežbanjem. „Šta god istinozborac rekao”, kazao mi je, „ja bih vas upozorio da joj ne verujete.”

„Dovoljno sam dugo bio njen rob da bih i sam izvukao tu pouku.” Ponovo uprtih svoju torbu i klimnuh mu glavom u znak pozdrava. „Uz vaše dopuštenje, gospodaru. Unapred se radujem pričama o vašem poduhvatu...”

„Bili ste u pravu”, prekinuo me je, i onaj mu se oprezni osmeh ponovo vratio na lice. „Za onu priču koju sam vam ispričao. Bilo je u njoj i... izostavljenih delova.”

„Mislite, bilo je laži.”

„Da.” Osmeh mu nestade. „Ali verujem da ste zavredeli istinu. Nemam predstavu kako će se ovaj rat završiti, a ni da li će iko od nas dvojice doživeti da mu vidi kraj. Ako ga doživimo, pronađite me opet i ja vam obećavam da od mene nećete dobiti ništa sem istine.”

Trebalo je da mu budem zahvalan, znam. Jer koji to učenjak nije gladan istine od nekoga poput njega? Ali nije bilo nikakve zahvalnosti kada sam ga pogledao u oči, nikakvih misli osim jednoga imena. Selijesen.

„Ranije sam se pitao”, rekoh, „kako čovek koji je oduzeo toliko života može da hoda zemljom neopterećen grižom savesti. Kako ubica može da nosi teret ubijanja, a da i dalje smatra sebe čovečnim? Ali mi smo sada obojica ubice, i ja otkrih da ni meni to uopšte dušu ne opterećuje. Međutim, ja sam ubio zlog čoveka, a vi dobrog.”

Okrenuvši se, uspeh se brodskom daskom bez osvrtanja.

GLAVA PRVA

Lirna

Probudio ju je sneg. Mekim, ledenim dodirima po koži, sličnim golicanju, i to nimalo neprijatnim, kojima ju je prenuo iz tame. Prošlo je nekoliko trenutaka dok nije povratila svest, a kada jeste, bila joj je sva pomućena, strah i zbunjenost vladaše njome u čitavoj bujici slika i oseta. *Iltis urla i juriša, zaprečen mač... Čelični prsten... Oštar šamar po ustima... I taj čovek... Čovek koji ju je vatrom obavio.*

Zinula je ne bi li vrisnula, ali je iz sebe iznedrila samo piskavi jecaj, da bi potom zabrektala i uvukla studeni vazduh u pluća. Imala je utisak da će se iznutra sva smrznuti, te joj je bilo čudno što će umreti od hladnoće nakon što ju je vatra toliko strašno opekla.

Iltis! To joj ime najednom odjeknu glavom poput urlika. *Iltis je povređen! Možda i mrtav!*

Naterala je sebe da se nekako pomeri, da ustane, da pozove vidara u pomoć svom silinom svog kraljevskog glasa. Gnev se rasplamsao u njoj, terajući joj studen iz pluća. *Moram da se pokrenem! Neću sigurno skapati u snegu kao zaboravljeno pseto!* Drhtavo je udahnula vazduh u pluća i vrisnula, slivajući svaki atom snage i besa u taj vrisak. Žestok vrisak, kraljevski vrisak... ali zapravo nije bio ništa više od šištanja vazduha kroz zube kada joj je dopro do ušiju uz još nešto drugo.

„Nadam se da postoji neki dobar razlog za ovo, naredniče”, upravo je govorio neki oštar glas, snažan, odsečan i precizan. Vojnički glas praćen krckanjem čizama po snegu.

„Gospodar kule rekao je da treba lepo da se ponašamo prema njemu, kapetane”, neki drugi glas, prošaran nilsajelskim naglaskom,

stariji, ali ne toliko snažan. „Da se ophodimo s uvažavanjem, rekao je. Kao i prema ostalima iz Rta. A i bio je poprilično uporan, koliko sam bar ja mogao da shvatim čoveka koji ne može da izgovori više od dve povezane reči.”

„Oni iz Rta”, reče kapetan nešto tiše. „Kojima treba da zahvalimo na snegu pred kraj leta...”, glas mu se prekide, krckanje čizama pretvori se u bat užurbanih stopala.

„Veličanstvo!” Nečije ruke na njenim ramenima, nežne, ali uporne. „Veličanstvo! Jeste li dobro? Čujete li me?”

Lirna je samo mogla da prostenje, osećajući da joj se šake ponovo mrdaju.

„Kapetane Adale”, narednikov glas, zagrcnut i drhtav od straha. „Njeno lice...”

„Imam oči, naredniče! Dovedite gospodara kule u šatru brata Kelana! I pozovite ljude da odnesu njegovo gospodstvo. O kraljici ništa ne pričajte. Jeste li razumeli?”

Još čizama u snegu, a onda je osetila kako je nešto toplo i meko obavija od glave do pete i kako joj utrnula leđa i noge bride kada su je nečije ruke podigle. Utonula je u tamu, te joj nije smetalo drmusanje kada ju je kapetan trkom odneo odatle.

Bio je tamo kada se drugi put probudila, lebdeći pogledom po platnenom krovu pre nego što će ga pronaći kako sedi pored ležaja na koji su je smestili. Mada su mu oči i dalje bile zamučene istom onom crvenkastom mrenom kao i prethodnoga dana, ali pogled mu je sada bio bistriji, izoštreniji, imala je utisak da joj crnim očima prodire kroz kožu lica kada se nagnuo prema njoj. *Onaj me je opekao...* Zažmurivši, okrenula se od njega, potiskujući jecaj u grudima, pa je progutala knedlu i pribrala se pre nego što će se ponovo okrenuti i zateći ga kako kleči pored ležaja, pognute glave.

„Veličanstvo”, rekao je.

Progutala je knedlu i pokušala da mu se obrati, očekujući da će iz nje izaći samo neko tiho krkljanje, ali je iznenadila i samu sebe poprilično žustrim odgovorom: „Gospodaru Al Sorna. Verujem da ste mi od jutros bolje.”

Podigao je glavu, oštrog pogleda u crnim očima, i dalje prodorno uperenim u nju. Došlo joj je da mu kaže da je nekulturno toliko zuriti, pogotovo u kraljicu, ali je znala da bi zazvučala kao prznica. *Svaku reč valja odvagati*, otac joj je onomad rekao. *Svaka reč koju izgovori neko ko nosi krunu biće upamćena, često i pogrešno. Stoga, kćeri moja, optereti li ti ikada ovaj zlatni обруč čelo, nikada nemoj izgovoriti ni jednu jedinu reč koja ne bi trebalo da pređe preko usana jedne kraljice.*

„Poprilično... bolje, veličanstvo”, odgovori Vejlin, zadržavajući se na kolenu kada se ona promeškolljila. Iznenadila se kada je otkrila da s lakoćom može da se pomera. Neko joj je skinuo haljinu i ogrtač koje je nosila prethodne noći i zamenio raskošnu odeću jednostavnom pamučnom spavaćicom koja ju je prekrivala od vrata do članaka, ali je njoj ta tkanina bila prijatna na dodir kada je spustila noge s ležaja i pridigla se. „Ustanite, molim vas”, rekla je Vejlinu. „Meni su ta zvanična pravila i inače naporna, a kada smo sami, od njih nema mnogo svrhe.”

Ustao je ne skidajući pogled s njenog lica. Bilo je izvesnog oklevanja u njegovim pokretima, i blage drhtavice u šakama kada je dohvatio stolicu i privukao je bliže kako bi seo spram nje s licem nadohvat ruke od Lirne, najbliže što su bili jedno drugome još od onoga dana na letnjem vašaru.

„Gospodar Iltis?”, upitala je.

„Ranjen je, ali je živ”, rekao je. „I imao je promrzline na malom prstu leve šake. Brat Kelan bio je prinuđen da mu ga odseče. On to skoro da nije ni primetio, i pritom smo morali poprilično da se pomučimo kako bismo ga sprečili da ne odjuri da vas traži.”

„Imala sam sreće s prijateljima koje je sudbina postavila na moj put.” Zastala je da prikupi dah i snagu za ono što će sledeće reći.

„Nismo imali mnogo prilike juče da popričamo. Znam da sigurno imate mnogo pitanja.”

„Imam jedno konkretno. Unaokolo kolaju raznorazne sumanute priče o vašim... povredama. Kažu da su vas zadesile kada je Malsijus stradao.”

„Malsijus je ubijen, usmrtio ga je brat Frentis iz Šestoga reda. Ja sam ga zbog toga ubila.”

Videla je da ga je taj šok pogodio kao da ga je zasekla ledenim sečivom. Odlutao je negde pogledom sav klonuo, pre nego što će se oglasiti šapatom: „Hoću da budem brat... Hoću da budem kao ti.”

„Bila je i neka žena s njim”, nastavila je Lirna. „Poput vašeg brata, i ona je igrala ulogu odbeglog roba, došavši s druge strane okeana s veličanstvenim pričama o svojim pustolovinama. Po njenoj reakciji kada sam ga ubila, slutim da su imali veoma blizak odnos. Ljubav ume da nas odvede u krajnjost.”

Zažmurio je i stresao se, obuzdavajući tugu. „Njega ne bi bilo lako ubiti.”

„Tokom boravka kod Lonaka stekla sam umešnost u određenim veštinama. Videla sam ga kada se srušio. Nakon toga...” *Vatra joj je zaparala kožu poput kandži divlje mačke, ispunjavajući joj grlo smradom sopstvenog spaljenog mesa...* „Izgleda da moje pamćenje ipak ima svoje granice.”

Vejlin je, koliko se njoj činilo, sedeo tako ćutke čitavu večnost, zanesen mislima, lica još ispijenijeg nego ranije. „A govorila mi je da će se on vratiti”, promrmljao je naposletku. „Ali ne zbog ovoga.”

„Očekivala sam da ćete tražiti neko drugo objašnjenje”, rekla je u želji da ga odvрати od tih sećanja koja su mu zamutila um. „U vezi s načinom na koji smo se poneli prema vama u Linešu.”

„Ne, veličanstvo.” Odmahnuo je glavom. „Uveravam vas da mi nije potrebno ama baš nikakvo objašnjenje.”

„Taj rat je bio jedna strahovita greška. Dočepali su se Malsijusa... Razum moga oca bio je... pomućen.”

„Sumnjam da je razum kralja Janusa moglo bilo šta da pomuti, veličanstvo. A što se rata tiče, vi, koliko se sećam, i jeste pokušali da me upozorite.”

Klimnula je glavom i sačekala da joj se ubrzano srce umiri. *A bila sam toliko ubeđena da će me zamrzeti.* „Onaj čovek...”, rekla je. „Onaj čovek s užetom.”

„On se zove Pletač, Visočanstvo.”

„Pletač”. ponovila je. „Pretpostavljam da je poslušnik tog zla koje stoji iza naših trenutnih nedaća. Skrio se u vašoj vojsci, čekajući pravi trenutak da napadne.”

Vejlin se blago odmakao i zbunjenost mu zameni tugu na licu. „Napadne, veličanstvo?”

„On me je spasio”, rekla je. „Od toga *stvora*. A onda me je opekao. Priznajem da je meni sve to čudnovato. Mada sam već polako shvatila da je ponašanje tih stvorova neobično.” Pokolebala se kada joj je glas zapeo, prisećajući se vatre koja je buknuła kada ju je taj mišićavi mladić stegao uz sebe, njena vrelna bila je čak i jača nego onog užasnog dana u prestonoj dvorani. Podigavši glavu, prisilila je sebe da se suoči s njegovim netremičnim pogledom. „Da li je... da li je još gore?”

Vejlinu se ote tihi uzdah i on posegnu kroz prazninu između njih ne bi li je uhvatio za ruke, i ona na njima oseti njegove grube, nažuljane dlanove. Pretpostavljala je da se radi o utešnom stisku pre nego što će joj objaviti neizbežno loše vesti, ali ju je on umesto toga uhvatio oko zglobova i pridigao joj šake, šireći joj prste da može da pipaa lice.

„Ne!”, rekla je i trgla se.

„Verujte mi, Lirna”, izustio je, pritiskajući joj prste uz kožu... glatku, neoštećenu kožu. Prsti sami od sebe krenuše da opipavaju nakon što je on povukao svoje šake, dodirujući svaki delić kože, od čela do brade i vrata. *Gde je?*, pomislila je izbezumljeno, pošto nije pronašla grube, hrapave ožiljke, i pošto joj sve to nije izazvalo oštar bol koji ju je neprekidno mučio, uprkos isceljujućim melemima koje su joj njene dame nanosile na opekotine svakoga dana. *Gde mi je lice?*

„Znao sam da je Pletačev dar velik”, reče Vejlin. „Ali ovo...”

Lirna je i dalje sedela držeći lice u rukama i pokušavajući da obuzda jecaje u grudima. *Svaka reč mora da bude odvagana.* „Že...”, otpočela je, pa je zapela i ponovo pokušala. „Želela bih da... da okupite veće zapovednika što je... što je brže mo...”

A onda više nije bilo ničega sem suza i osećaja njegovih ruku oko njenih ramena, i ona je spustila glavu na njegove grudi i zaplakala kao dete.

Ta žena u ogledalu upravo je prelazila rukom po svetlim maljicama koje su joj prekrivale glavu, u čudu naboravši glatko čelo. *Izrašće ponovo, znala je. Možda je ovoga puta neću puštati toliko dugačku.* Lirna je preusmerila pažnju na kožu tamo gde su opekotine ranije bile najveće, otkrivajući da je isceljenje nije ostavilo sasvim bez ikakvih tragova. Gotovo neprimetne, svetle linije nazirale su se po koži oko očiju, tanane, nepravilne stazice od čela do kose. Prisetila se ničega što joj je ono siroto i zbunjeno, malesino privremeno telo reklo onoga dana pod planinom. *Nisu još tu... Znakovi vaše veličanstvenosti.*

Lirna se letimice odmakla od ogledala, kriveći glavu da proveriti kako ti tragovi izgledaju na svetlosti koja je dopirala kroz otvor šatre, ali je otkrila da oni neposredno na suncu donekle nestaju. Nešto je zatreperilo u ogledalu i ona preko ramena primeti Iltisa, kako hitro skreće pogled i drži se za zavijenu ruku koja mu je virila iz udlage. Dogegao joj se u šatru još pre sat vremena, pa odgurnuo Bentena u stranu i pao na kolena pred njom. Baš je pokušavao da je zamoli za oproštaj, zaplićući jezikom, kada je podigao pogled, ugledao joj lice, i istoga trenu zanemio.

„Trebalo bi da ste u krevetu, gospodaru”, rekla mu je.

„Ni...”, Iltis je zatreptao i u očima mu se zacakliše suze, „nikada se neću udaljavati od vas, veličanstvo. Dao sam vam svoju reč.”

Jesam li ja njegova nova vera?, zapitala se sada, gledajući u ogledalu kako se blago njiše i odmahuje glavom, sav ukočen. *Ona prošla ga je razočarala, pa sada posvećenost usmerava ka meni.*